

EXPOSITIO.

familiares sponsi in ejus praesentia non fuerunt... affluendi lectu jejunii. Joannes vero amicus sponsi degebat in maxima austeritate. Nam, ut dixi superiori questione, ex Abulensi, & patet ex duabus similitudinibus adjunctis in text. num. 16. & 17. Christus voluit suis discipulis concedere illam indulgentiam non jejunandi, condescendens eorum infirmitati, ac imperfectioni, cum adhuc pro tunc non essent multum instructi in disciplina Domini, ne forte vitae asperitate impedirentur ad Dominum sequendum. At Joannes Baptista, qui ab utero matris suae repletus est Spiritu sancto, semper extitit in magno cumulo perfectionis, hujusmodi indulgentia non indiguit: nam excellentiorem, & sanctiorem vivendi modum semper ipse tenuit. Unde etsi alii in sequendo Christum suas habuerunt imperfectiones in initio. Joannes vero a sua sanctificatione in utero consummatam, ac absolute summam ei adhaesit.

Abulens.
Baptista magna per-
fectione Christo ad-
haesi, cumq;
secutus.

ERBA textus explicemus, postea similitudinem ad intentum Domini accommodabimus. Nemo mittit commissuram, hoc est, ad-
Syracus.
Franc. Burg.
quod alicui rei lacerare faciendam adhibetur. Panni rudis, id est, ut ex radice Graeca colligit Francisc. Burgens. panni impoliti, & impexi, qualis est, cum a texoribus ad fullones preparandus, & tingendus venit, & ita Syrac. vertit, frustum panni novum, & D. Luc. commissuram a novo vestimento. Sequitur textus Matthaei, in vestimentum vetus; nempe in vestem, quae longo jam usu detrita, ac extenuata est, ita ut facile laceretur; Tollit enim plenitudinem ejus a vestimento. Dupliciter potest explicari, primò per plenitudinem ejus, intelligit integritatem vestis, nam per illum frustum panni novi in vetusto vestimento, tollitur ejus integritas. Nam obdiversitatem, tam novam quam veteris panni jam non una vestis: sed duplex videtur. Secunda explicatio veteris, & accommodatior litterae tollit ejus plenitudinem, integritatem nempe, nam cum illud frustum novum sit validum, facile rumpit, & dilacerat partem usu detritam, & extenuatam vestimenti veteris, siquidem illud rude, & novum non valet supportare, & ita ait Lucas, textus Matthaei. Et pejor scissura fit, id est, ruptura fit deformior, & restaurata difficilior.

Matth. 9. 16. Nemo autem immitit commissuram panni rudis in vestimentum vetus, tollit enim plenitudinem ejus a vestimento: & pejor scissura fit.

VERSIONES.

- Syracus. Nemo immitit frustum panni novum in vestimentum attritum vetustate: ne quid detrahat supplementum ex illo vestimento: fiatque scissura major.
- Varablas. Nullus immitit infundum frustum panni rudis in vestem veterem.
- Euthym. Theo. phytus. Nullus immitit assumen- tum.
- Tertull. lib. de orat. cap. 1. Nullus immitit plagulam.
- Arias. Nemo injicit injectionem panni rudis

ALTER TEXTUS.

- Marc. 2. 21. Nemo assumentum panni rudis affuit vestimento veteri; alioquin auferit supplementum novum a veteri, & major scissura fit.
- Luc. 5. 2. 36. Dicebat autem & similitudinem ad illos: quia nemo commissuram a novo vestimento immitit in vestimentum vetus: alioquin & novum rumpit, & veteri non convenit commissura a novo.

Hac ergo similitudine, & sequenti, ut notant Euthymius, & Theophylactus, magnus animarum Medicus explicat, quam prudentissimè se habeat cum suis discipulis, ob eorum debilem vim teneramque virtutem, & eosque comparat vestibus longo usu detritis, non quia ipsi longo usu attriti erant, qui novitii, & tyrones extiterant, sed quia debiles erant, & non assuefacti ad magna virtutum exercitia praestanda, proindeque declarat se nolle suis discipulis, non jejunia, quae non erant praescripta in lege, novisque austeritates, ac obsecrationes indicere, cum haec teneris eorum viribus minimè congruerent; id enim esse veteri Testamento, ac detrito, novum, ac rudem pannum assuere. Unde recusato rigidae poenitentiae onere scissura magna sequeretur, ut me & salutem suam deserant, & fructus meae doctrinae apud ipsos pateat; unde sapientissimè haec fuerunt reservanda in Pentecosten, quando jam infirmitate, ac vetustate deposita, & renovari in spiritu nova jejunia, novamque austeritatem, & poenitentiam suscipiant.

Adaptate tota similitudo apposita a Christo.

Matth. 9. 19. Neque mittunt vinum novum in utres veteres; alioquin rumpuntur utres, & vinum effunditur, & utres pereunt. Sed vinum novum in utres novos mittunt, &ambo conservantur.

VERSIONES.

- Syracus. Neque injicitur vinum recens in utres veteres.
- Arias.

Cap. XXVIII. Excit. quast. à disc. Ioan. 611

Arias. Si autem minus rumpuntur utres & vinum affluit. Theophylactus. Sed mittunt vinum novum in utres novos & utraque simul servantur.

QUESTIO VI.

Variis sententiis Sanctorum Patrum praedictae parabolae explicantur.

ALTER TEXTUS.

- Marc. 2. 22. Et nemo mittit vinum novum in utres veteres; alioquin dirumpet vinum utres, & vinum effundetur, & utres peribunt: sed vinum novum in utres novos mitti debet.
- Luc. 5. num. 37. Et nemo mittit vinum novum in utres veteres, alioquin rumpet vinum novum utres, & ipsum effundetur, & utres peribunt.
- Ibid. num. 38. Sed vinum novum in utres novos mittendum est, & utraque conservantur.
- Ibid. num. 39. Et nemo bibens vetus, statim vult novum: dicit enim, vetus melius est.

EXPOSITIO.

X superiori expositione, haec etiam liquet, siquidem praesens similitudo ad idem explanandum tendit, quod scilicet discipulis suis, cum sint tenerae, & imbecillae virtutis, fortia, ac rigida jejuniorum, ac abstinentiae documenta non sunt injungenda, ne forte contingat id, quod in utribus veteribus experimur; nisi aliquis vinum novum infundit in antiquos utres, vi, ac violentia bullientis, ac fervescensis vini, vetusti utres cum vi proportionata sint destituti rumpuntur, ac scinduntur; ergo ut prudenter agatur mustum acrimonia rigidum utres novo requirit, eodem modo alia, ac praecitata documenta legis novae, non homines debiles; sed fortes, ac solidatos, & renovatos gratia Spiritus sancti expostulant.

29. Legitima explicatio, ac accommodatio parabolae.

30. Quarta parabolae ex Luca.

VADRUPLICI similitudine explicat Christus discipulos suos non esse juvenis pro tunc astringendos. Primò, ex celebratione nuptiarum, seu sponso praesente. Secundò ex veteri veste, & novo panno. Tertio ex vino novo emisso in utres veteres. Quarto, ex assuefacto ad vinum vetus, qui non statim transit ad novum. Per vestimentum vetus, & per utres antiquos discipulos ob suam imbecillitatem intelligi, & per pannum novum, ac vinum novum praepcepta Evangelica denotari jam dixi in duabus proximis questionibus, sicut & per assuefactum ad vinum vetus, discipulos significare proximè explicavi, & has expositiones docent D. Chryostom. homil. 31. D. August. lib. 2. de consensu Evangel. cap. 25. Euthym. Theophyl. Cajetan. & alii, & mihi est vera, & legitima interpretatio, tamen alias sanctorum Patrum apponamus.

Primò, Tertullianus lib. de orat. cap. 1. & lib. 3. contra Marcion. c. 15. per vetus vestimentum, & utres veteres legem veterem interpretatur: per pannum vero rudem, ac novum; & vinum novum, legem novam, ac Evangelicam intelligit. Secundo, D. Hieron. lib. 8. de pascha, per vestes, & utres antiquos, Scribas, & Phariseos accipiunt, per pannum, & vinum novum praepcepta Evangelica. Tertio, D. Hilari. can. 9. in Matt. per vestes, & utres antiquos, & Scribas significari vult, per vinum novum sanguinem Christi, cujus illi ob sua vitia capaces non erant. Haec expositiones ob tantos Patres venerandae sunt; tamen illis maxime adversatur, quod Christus Dominus Phariseos, ac Scribas non excusabat, sed discipulos suos: ergo tales sunt intelligendi. Alias expositiones morales afferamus.

Et primò, D. August. serm. 186. de tempore, sic ait: Spiritualia non capiunt carnalis, carnalitas vero dona divina recipiat, neque in carnalia corda non influunt spiritualia dona, ne forte haec contemnantur, & illa majori malitia, ac nequitia illaqueentur. Unde ait D. Basil. in Psalm. 32. Igitur in utres novos vinum novum est mittendum; ut quod Spiritu sancto effervere, nimirum veritatis intelligentiam nondum exolescentem vetustate erroris mittere convenit in hominem novum, qui quod perpetuo Domini nostri Jesu Christi mortificationem in corpore fert suo, jure novus dici possit uter. Expende ultima verba, homo degens in peccatis, deponat vetustatem veteris peccati, in vita renovetur, ut nova dona à Deo accipiat.

Secundò, D. Idid. Pelusiotae lib. 1. epist. 57. Eos, ait, qui in vetustate convalescerunt, novamque gratiam rejecerunt, utres veteres Dominus appellavit, ut qui frangerentur, ac novum effunderent. Quo in genere fuisse Caiphaz deprehensus est: nam cum à Domino audisset, filius Dei sum, fregit vestimenta. At vero Petrus, qui spiritus vitae legem acceperat, non modo cum doceretur, non renuit, verum etiam ad solam interrogacionem confessus est. Audiunt à Christi ore Petrus, & Caiphaz, quod ipse esset filius Dei; Petrus

